

Către: PARLAMENTUL ROMÂNIEI
CAMERA DEPUȚAȚILOR

În atenția Domnului Cristian BUCAN -Secretar al Camerei Deputaților

Stimate Domnule Secretar al Camerei Deputaților,

Vă rugăm să regăsiți mai jos răspunsul Autorității de Supraveghere Financiară la întrebările adresate de către domnul deputat Toma Vasiliță, transmise prin adresa nr.3b-6/750/21.09.2021 și înregistrată la A.S.F. cu nr. RG 28808/21.09.2021.

1. Care sunt problemele grave din interiorul pieței de asigurări private din România, pe care o supraveghează sectorul de asigurări din cadrul ASF și care sunt posibilele soluții de rezolvare a acestor probleme?

Una dintre principalele vulnerabilități identificate la nivelul pieței asigurărilor din România este **gradul ridicat de concentrare**, în special în ceea ce privește segmentul asigurărilor obligatorii de răspundere civilă auto (RCA), în cadrul căruia un număr relativ redus de societăți de asigurare (9) autorizate și reglementate de Autoritatea de Supraveghere Financiară au activat până în prezent. De asemenea, primele 2 societăți (City Insurance și Euroins România), în legătură cu care consumatorii formulează cel mai mare număr de petiții, dețineau o cotă de piață cumulată de 77,5% pe segmentul RCA la 30 iunie 2021.

Având în vedere principalele tendințe și vulnerabilități și evoluția indicatorilor specifici celor 2 societăți de asigurare, începând cu a doua jumătate a anului 2020, **Autoritatea de Supraveghere Financiară a intensificat procesele de supraveghere și control derulate la societățile City Insurance și Euroins România** pentru identificarea riscurilor și remedierea deficiențelor la nivelul pieței asigurărilor din România.

Demersurile Autorității au vizat asigurarea celor 2 obiective strategice ale ASF: stabilitatea financiară a pieței asigurărilor din România și protecția consumatorilor, prin impunerea respectării și aplicării ferme a prevederilor legale incidente sectorului de asigurări.

Astfel, Autoritatea a derulat ample investigații de specialitate pentru identificarea și remedierea deficiențelor din piața asigurărilor din România, fiind sprijinită în acest demers de autorități și instituții atât din România, cât și din alte state.

Investigațiile de specialitate derulate în perioada decembrie 2019 – septembrie 2021 au vizat inclusiv activități transfrontaliere desfășurate de societatea City Insurance și au condus la identificarea unor deficiențe semnificative, inclusiv la constatarea abaterilor grave de la prevederile legale în cazul societății City Insurance SA. ASF a luat la cunoștință că cea mai mare parte a disponibilităților bănești ale societății City Insurance erau **raportate de societate într-un cont bancar ce nu exista, la o societate bancară cu care asiguratorul nu avea relații contractuale**. Astfel, indicatorii de solvabilitate și lichiditate ai societății City Insurance SA au fost grav denaturați începând din anul 2017.

În acest context, Autoritatea de Supraveghere Financiară a impus o serie de amenzi și sancțiuni proporționale cu gravitatea faptelor constatate, în conformitate cu prevederile legislative aplicabile pieței asigurărilor din România. În același timp, ASF a stabilit în sarcina City Insurance SA obligația de a transmite Autorității, spre aprobare, un plan de finanțare și redresare pentru restabilirea fondurilor proprii eligibile să acopere cerințele de capital, suplimentar amenzilor impuse. De asemenea, Autoritatea de Supraveghere Financiară a decis desemnarea Fondului de Garantare a Asiguraților în vederea înlocuirii temporare a organului de conducere a asiguratorului, cu o durată a mandatului de 4 luni de la data intrării în vigoare a deciziei, cu posibilitatea prelungirii acesteia în condițiile art. 36 din Legea nr. 246/2015.

Totodată, cu începere de la data de **05.04.2021**, **Autoritatea de Supraveghere Financiară a sesizat Ministerul Public, dar și alte autorități ale statului cu privire la faptele constatate la City Insurance SA.**

În cursul lunii septembrie 2021, Autoritatea de Supraveghere Financiară a fost informată de către Fondul de Garantare a Asiguraților (FGA), în calitate de administrator temporar al City Insurance SA, că până la data de 6 septembrie 2021, ora 24:00, în conturile societății nu a fost efectuată nicio plată aferentă contravalorii acțiunilor subscrise de către acționarul minoritar (i3CP HOLDING BV).

Această situație de fapt a indicat **neîndeplinirea cerințelor privind restabilirea, în termenul de trei luni, a nivelului fondurilor proprii de bază eligibile care acoperă cerința minimă de capital (MCR)**, conform Deciziei ASF nr. 714/03.06.2021.

Luând în considerare abaterile grave de la prevederile legale (lipsa fondurilor proprii de bază eligibile să acopere cerințele de capital), inexistența vărsământului la capitalul social și faptul că nu a fost făcută dovada documentată a modului în care societatea City Insurance va deține permanent fonduri proprii eligibile pentru a acoperi cerința de capital de solvabilitate (SCR) și cerința de capital minim (MCR) au rezultat următoarele:

- **planul de finanțare pe termen scurt și planul de redresare erau în mod evident neadecvate și nu asigurau restabilirea situației financiare a societății;**
- **solvabilitatea societății era în continuă deteriorare;**
- **societatea se afla în incapacitate vădită de plată.**

În acest context, în vederea asigurării obiectivului strategic al ASF de garantare a protecției consumatorilor, Consiliul ASF a decis *retragerea autorizației de funcționare a Societății Asigurare-Reasigurare City Insurance*, în conformitate cu prevederile art. 110 din Legea nr. 237/2015, *constatarea stării de insolvență* a Societății Asigurare-Reasigurare City Insurance S.A., astfel cum este definită de art. 5 alin. (1) pct. 31 lit. a) și lit. b) din Legea nr. 85/2014 privind procedurile de prevenire a insolvenței și de insolvență, cu modificările și completările ulterioare și *promovarea de către ASF a cererii privind deschiderea procedurii falimentului împotriva societății*, conform dispozițiilor art. 249 din legea referită.

Soluțiile în vederea remedierii deficiențelor din piața asigurărilor sunt **continuarea aplicării ferme a prevederilor legale și impunerii respectării legii de către toți asigurătorii**. Aceste aspecte vor conduce pe termen mediu și lung la creșterea gradului de încredere a consumatorilor în această piață și în capacitatea Autorității de Supraveghere Financiară de a identifica și remedia deficiențele, precum și de a impune un cadru legal eficient și a asigura respectarea acestuia de către toate societățile supravegheate în vederea protejării drepturilor consumatorilor.

De asemenea, creșterea gradului de încredere a consumatorilor români în piața locală de asigurări poate conduce și la diversificarea interesului consumatorilor pentru alte produse de asigurare decât cele auto, ceea ce ar determina modificarea situației actuale, în care piața asigurărilor din România este dominată de asigurările auto (CASCO și RCA).

2. Care sunt măsurile pe care intenționați să le adoptați în vederea soluționării plângerilor pentru fiecare aspect neconform (23) aferent segmentului RCA?

Autoritatea de Supraveghere Financiară va soluționa petițiile depuse de consumatori în conformitate cu legislația în vigoare aplicabilă pieței asigurărilor obligatorii de răspundere civilă auto (RCA).

Asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto (RCA) este reglementată în România prin **Legea nr. 132/2017¹** și **Norma ASF nr. 20/2017²**, fiind aplicabile prevederile art. 9 alin. (1) din **Legea nr. 287/2009 privind Codul civil³**.

Legea nr. 132/2017 reprezintă, în fapt, **implementarea în legislația națională a prevederilor Directivei 2009/103/EC** privind asigurarea de răspundere civilă auto și controlul obligației de asigurare a acestei răspunderi, legislație europeană care are ca obiectiv principal protecția persoanelor prejudiciate prin accidente de vehicule. În acest context, trebuie menționat faptul că prevederile Directivei 2009/103/EC fac trimitere la recunoașterea dreptului la despăgubire al persoanei prejudiciate motivat tocmai de existența unui prejudiciu provocat prin intermediul unui vehicul asigurat, caz în care persoana prejudiciată va avea un drept de acțiune directă împotriva asiguratorului persoanei vinovate:

„Articolul 18 - Dreptul de acțiune directă - **Statele membre se asigură că persoanele vătămate** în urma unui accident cauzat de un vehicul acoperit de asigurarea menționată la articolul 3 **dispun de un drept de acțiune directă împotriva întreprinderii de asigurare care acoperă răspunderea civilă a persoanei responsabile.**” În condițiile date, dreptul la despăgubire este stabilit în conformitate cu dreptul civil intern, caz în care sunt aplicabile⁴ prevederile **Legii nr. 287/2009** privind Codul civil, după cum urmează:

„**Art. 1.357. - (1) Cel care cauzează altuia un prejudiciu printr-o faptă ilicită, săvârșită cu vinovăție, este obligat să îl repare.** [...]”

Art. 1.386. - (1) Repararea prejudiciului se face în natură, prin restabilirea situației anterioare, iar dacă aceasta nu este cu putință ori dacă victima nu este interesată de reparația în natură, prin plata unei despăgubiri, stabilită prin acordul părților sau, în lipsă, prin hotărâre judecătorească. [...]”

Art. 2.223. - (1) În cazul asigurării de răspundere civilă, asiguratorul se obligă să plătească o despăgubire pentru prejudiciul de care asiguratul răspunde potrivit legii față de terțele persoane prejudiciate și pentru cheltuielile făcute de asigurat în procesul civil.”

Atribuțiile Autorității de Supraveghere Financiară sunt stabilite prin **Ordonanța de urgență nr. 93/2012⁵**, cu modificările și completările ulterioare.

¹ *Legea nr. 132/2017 privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto pentru prejudicii produse terților prin accidente de vehicule și tramvaie, cu modificările și completările ulterioare*

² *Norma nr. 20/2017 privind asigurările auto din România*

³ „Interpretarea legii

Art. 9. - Legislație conexă.

(1) *Cel care a adoptat norma civilă este competent să facă și interpretarea ei oficială.*”

⁴ *Art. 41 din cuprinsul Legii nr. 132/2017 privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto pentru prejudicii produse terților prin accidente de vehicule și tramvaie*

Art. 41. - Legislația aplicabilă

„Prezenta lege se completează cu dispozițiile Legii nr. 287/2009 privind Codul civil, republicată, cu modificările ulterioare, cu cele ale Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 195/2002, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și cu cele ale Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 189/2005, aprobată cu modificări prin Legea nr. 432/2006.”

⁵ *Ordonanța de urgență nr. 93/2012 privind înființarea, organizarea și funcționarea Autorității de Supraveghere Financiară, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 11/2013*

Potrivit **art. 5 lit. b)** din Ordonanța de urgență nr. 93/2012, obiectivele principale ale ASF sunt „**promovarea stabilității activității de asigurare și apărarea drepturilor asiguraților**”.

ASF soluționează petițiile referitoare la activitatea societăților de asigurare și reasigurare și brokerilor de asigurare în baza prevederilor *Ordonanței Guvernului nr. 27/2002⁶*, *Normei ASF nr. 18/2017⁷* și *ale legislației aplicabile domeniului asigurărilor-reasigurărilor*.

Aspectele neconforme care sunt identificate din activitatea de soluționare a petițiilor sunt avute în vedere în cadrul controalelor desfășurate de structura organizatorică de specialitate a Autorității conform Regulamentului ASF nr. 4/2021 privind activitatea de control desfășurată de către Autoritatea de Supraveghere Financiară, cu modificările și completările ulterioare.

Astfel, în cadrul acțiunilor de supraveghere și control desfășurate de către structurile de specialitate ale Sectorului Asigurări Reasigurări sunt monitorizate dosarele de daună pentru care se înregistrează întârzieri la plată, precum și cele pentru care s-au identificat aspecte neconforme din activitatea de soluționare a petițiilor. Totodată, **în urma constatărilor structurilor cu atribuții de supraveghere și control privind încălcarea dispozițiilor legale, sunt dispuse măsuri și sancțiuni de către Consiliul ASF în sarcina societăților de asigurare.**

3. Care sunt cauzele care pot conduce la mărirea prețurilor asigurărilor?

Ținând cont de gradul ridicat de concentrare a pieței asigurărilor obligatorii de răspundere civilă auto (RCA) din România, dat de prezența unui număr redus de societăți ce practică RCA și a cotelor de piață semnificative pe care le dețineau primele 2 societăți de asigurare (City Insurance SA și Euroins România), **ieșirea de pe piață a unui asigurător va determina creșteri ale prețurilor.**

În cazul City Insurance SA, societatea care deținea cea mai mare cotă pe piața asigurărilor din România, din perspectiva primelor brute subscrise (veniturile obținute din activitatea de asigurare), **ASF a identificat o serie de deficiențe majore și abateri grave de la prevederile legale, instituind în acest an o serie de măsuri în vederea corectării deficiențelor.**

Cu toate acestea, **ASF a constatat la începutul lunii septembrie 2021**, la expirarea termenului în care societatea ar fi trebuit să remedieze deficiențele grave ce vizau inclusiv de lipsa fondurilor proprii necesare pentru desfășurarea activității și onorarea obligațiilor față de asigurați, că **măsurile dispuse de ASF în sarcina societății nu au fost îndeplinite.** Astfel, **nu**

⁶ Ordonanța Guvernului nr. 27/2002 privind reglementarea activității de soluționare a petițiilor, cu modificările și completările ulterioare

⁷ Norma ASF nr. 18/2017 privind procedura de soluționare a petițiilor referitoare la activitatea societăților de asigurare și brokerilor de asigurare, cu modificările și completările ulterioare

a fost asigurată restabilirea situației financiare a societății, iar solvabilitatea societății City Insurance SA continua să se deterioreze, societatea aflându-se în incapacitate vădită de plată.

Pentru a veni în sprijinul consumatorilor și pentru a garanta protecția asiguraților, conform obiectivelor Autorității, Consiliul ASF a decis *retragerea autorizației de funcționare a societății City Insurance SA, constatarea stării de insolvență și promovarea de către ASF a cererii privind deschiderea procedurii falimentului împotriva societății.*

Constatarea stării de insolvență a societății cu cea mai mare cotă de pe piața asiguraților din România va pune cel puțin temporar presiune asupra prețurilor, în sensul creșterii lor, ca urmare a unei capacități mai reduse de absorbție a cererii de către asigurații rămași în piață.

De asemenea, o serie de evoluții, cum ar fi cele referitoare la *creșterea daunalității*, dar și a *costurilor specifice cu reparațiile*, pot constitui cauze ale majorării prețurilor asiguraților RCA.

4. Care sunt măsurile pe care intenționați să le adoptați în vederea eliminării acestor cauze?

Deși Autoritatea de Supraveghere Financiară nu are atribuții specifice în stabilirea sau impunerea societăților de asigurare a unui anumit nivel al tarifelor de primă, Autoritatea **va monitoriza respectarea de către asigurații a prevederilor legale în vigoare și va interveni ferm în cazul constatării unor încălcări ale legislației**, în vederea garantării protecției consumatorilor.

Având în vedere cele mai recente evoluții pe piața asiguraților din România și ieșirea din piață a celei mai mari societăți de asigurare din punct de vedere al veniturilor obținute din activitatea de asigurare (prime brute subscrise), Autoritatea de Supraveghere Financiară a *demarat o serie de analize interne de impact.*

Obiectivul principal vizat de Autoritate este de a măsura potențialul impact al celor mai recente evoluții asupra modificărilor prețului asiguraților obligatorii de răspundere civilă auto.

De asemenea, legislația în vigoare specifică pieței RCA cuprinde o serie de instrumente care asigură o mai bună transparență a modului de calcul al tarifelor de primă de către societățile de asigurare precum și o mai bună comparabilitate a acestora cu evoluția daunalității la nivelul pieței. Menționăm aici:

- prezentarea clară a formulei de calcul al tarifelor de primă, cuprinzând detalii cu privire la coeficienții și factorii de încărcare ce pot fi folosiți;

- publicarea tarifelor de referință calculate pe baza experienței de daunalitate la nivelul pieței, cu publicarea frecvenței și daunei medii calculată pentru fiecare segment pentru care se publică aceste tarife de referință;
- introducerea conceptului asiguratului cu risc ridicat și a factorului N prin care persoanele care se asigură sunt protejate în cazul în care ofertele de preț permise de acestea ar fi substanțial mai mari decât tariful de referință publicat.

Cu deosebită considerație,

Vicepreședinte Sectorul Asigurări-Reasigurări,

Cristian ROȘU

